

način, in sicer tako srčno in ljubeznipolno, da bi to še nikomur na misel ne bilo prišlo, da je tū kaka goljufija vmes.

Nekega poldne — bil je okoli srede mesca januarja 1813 — prišel je Ravsovič iz Karlovca ter prinesel od tam neko pismo, ki je bilo po pošti došlo na Blagajča. Ivanka in gospá Kuljaničeva bile ste ravno o tem času poleg bolnika, ki je danes posebno slaboten ležal v postelji. Blagajč prejme pismo od Ravsoviča, pa ga mu koj zopet nazaj dá, rekoč: „prosim vas, Ravsovič, ker so moje oči slabotne — razpečatite ga vi ter preberite, kar stoji v njem.“

Ravsovič odpré list, začne brati, al — zavzame se — ter molčé podá zopet Blagajču pismo, pokazaje mu s prstom dve ali tri vrste v pismu. Blagajč začne zdaj tiho brati — al komaj prebral je pokazane vrstice, pade mu pismo z rok.... Vès se strese, potem žalostno pogleda gospó Kuljaničevo in Ivanko, ne zine ne besedice, ampak obupno zdihne in ploha britkih solz zalije mu motne oči.

Ravsovič stal je nekako zamišljen; izpod gostih črnih obrvi pa je pogledoval z mačjim in zvitim očesom zaporedoma nazoče.

„Za Boga! kaj je? Žalostna Marija, kaj je, povejte nama?“ — vprašate zdaj Ravsoviča ob enem hipu vse blede gospá Kuljaničeva in Ivanka.

„Ah, nikar me ne vprašajte“ — odgovorí jima Ravsovič, potegnivši ruto iz žepa in žalostno nagnivši glavo.

„Za milost Božjo, povejte!“ — vpraša zopet gospá Kuljaničeva — „ni li kaj v pismu o mojem sinu? Zakaj molčite? Gotovo je nesreča!“

„Ako Boga poznate... — reče zdaj tiho Ivanka, blede ko smrt, med tem ko strastno in krčovito prime Ravsoviča za roko — ne odlašajte, ampak povejte, ako veste, kaj se je ž njim zgodilo.... je li še živ?“

„On je....“ — reče Ravsovič počasi ter si z ruto zatre solze v očeh — „on je.... da zveste, kar zvediti na vsaki način želite.... oh.... on je v bitki poleg Krasnega sela bil ko slavni junak — — ubit!“ —

Ivanka in mati Ivanova zarujovete od srčne britkosti.... Ivanka obledí in ostrmi kakor kip iz belega marmeljna, — mati Ivanova omotična zgrudi se na bližnji stol, Blagajč pa si z rokami pokrije suho in blede lice svoje. — Ravsovič še enkrat vse poredoma pogleda, potem zvito zamiži, stisne ustnice ter odide iz sobe.

Dolga, strašna tihota nastane.

Ivanka se najprej ohrabri, prime nesrečno mater Ivanovo za roko ter pelje jo v svojo sobico, kjer se še le obedve britko zajokate. Solze jima nekoliko ohladijo težko dušno rano, katero jima je zadalo strašno naznailo Ravsovičevo. — —

Ako je bilo že poprej v obeh sosednih grajščinah vse tiho in mirno, je zdaj zavladala tū prava grobna tiščina. Vesele pesme, ki so bile prej saj včasih slišati, omolknilo so zdaj popolnoma. Zlasti pa so posli Blagajčevi in Kuljaničevi žalovali ter srčno objokovali milega in dobrega mladega gospoda. Celó stari Marko vès se je spremenil; kajti ni le opustil prepiranje s staro majerico Dorko, ampak — odkar je zvedil smrt ljubljenelega svojega gospoda — odhajal je, namesti da bi hodil gledat k tlačanom na polje, rajše pogostoma s Sokolom in Vidro v goro na lov, ga mnogokrat ni bilo do pozne noči domú, in kadar je prišel, prinesel je gotovo vselej — prazno torbo. Tudi to moram opomniti, da je Marko opustil vse svoje poprej navadne vojaške psovke in kletvine, ter je pričel tudi bolj pogostoma hoditi k službi Božji, kar mu pred nič kaj ni dišalo. Z eno besedo: občna žalost razpela je bila svoje tamne perute nad obema gradovima.

Ravsovič je edini bil, ki se je skrivaj radoval dobrega pospeha svojih peklenskih spletek; zakaj da on je strastno ljubil Ivanko in hrepenel po tem, da bi jo dobil za ženo svojo, in danes ali jutri tudi njeno obilno premoženje, to uganil je morebiti že vsak bravec. In ne motiš se, dragi moj, če to misliš. Kakor hitro odšel je bil Ivan v Rusijo, sklenil je bil Ravsovič, da porabi odhod Ivanov v svoje namene ter na vsaki način prisvoji si Ivanko, naj si bo že po takem ali takem potu. On je zato pisma, ki jih je pisal Ivan, na pošti sprejemal, in ko jih je prebral, jih pokončeval, na njih podlagi pa v imenu nam že znanega Kurganova spisal lažnjivo pismo, da so Ivana ubili. To pismo je, kakor vemo, izročil staremu Blagajču, češ, da je po pošti na-nj prišlo.

(Dal. prih.)

Dopisi.

Topčider v Srbii 8. julija. Žalostne reči ste drage „Novice“ povedale Slovencom o letošnji suši na Oger-skem in Vojvodini srbski. Bodi Bogu milo! tudi nam se tukaj nič bolje ne godí, da še slabše! Žeti ni bilo treba, kositi ni bilo treba, mlatiti in spravljati tudi ne bo treba. Skoraj nič ni izrastlo, in kar je izrastlo, je po grozni suši konec vzelo; travniki letos niso bili košeni; rujavi so, kakor da bi bili popaljeni. Uboga živinica nima kaj jesti in tudi vode si bo mogla kmali na Savi iskati. Po lepi, sicer na vsem, tudi najboljše vode bogati topčiderski dolini se je posušilo že mnogo studencev, katerih svet še nikoli ni vidil suhih. V Belem gradu so pa sploh vsi studenci in vse štirne suhe. Mlačni topčiderski potok, ki je bil poln žlahnih rib in rakov, in na kterege obalih so sicer cele noči žabe veselo regljale, je letos prazen, na več krajih suh in tih. Ribe in raki, mislim, so jo sčasoma v Savo potegnili, da se rešijo nemile smrti, žabe pa so po globokejih kotajah lepo po rodoviti topčiderski dolini tekočega potoka še nekoliko mlak za svoj živež dobile, in tū svoje provizorične prebivališča ustanovile, iz katerih tužne glasove proti milemu nebu pošiljajo. Zemlja je razpokana, suha in trda, da se Bogu usmili. Vse zdihuje po vodi in dežja prosi, pa ga le ni! Ako se Bog nas kmali ne usmili, bomo tudi ob jarino kakor smo ob strn. Le hvala Bogu! da v knježevini srbski je le ob Donavi, to je, beligradsko in požerevaško okrožje suša zadela, dalje v notranjosti po družih okrožjih se hvalijo z letino, in pravijo, da bolja biti ne more; vsega imajo obilo, dež jim zmirom lepo zemljo namaka; mi pa na obalih Donave živeči nismo celo zimo ne dežja ne snega imeli; zemlja se je že pozimi posušila, poleti se je pa od žarkega solnca spekla in je trda kakor opeka. Če nam kak oblak v mesecu enkrat ali dvakrat zemljo poškropi, skoraj čisto nič ne pomaga; večkrat še škoduje, ako na mokro setev žarko solnce pritisne. — Povestnica naroda srbskega, polna slave in junaštva, mislim, je še marsikteremu bravcu „Novic“ neznana; tudi meni je bila, in ne hvalim se, da jo zdaj že v malem prstu imam, akoravno vse rad berem, kar se srbskega naroda tiče. Da bi tudi Slovence po svoji revni moči z njo seznanil, jo krpam zdaj po slavno-znanem gosp. Medakovič-u in po srbskem „Glasniku“. Do Božiča, mislim, ako ne prej, jo bom izdelal in potem jo „Novicam“ podal. *) — Drugikrat kaj drugzega. Ž Bogom!

Dr. Janez Podliščekov.

Iz Maribora. — Za svečanost prihodnji pondeljek sv. Cirilu in Metodu na čast se delajo pri nas priprave velike. Bližnje gore bodo vse razsvitljene. Zvoniki pri sv. Jožefu, sv. Magdaleni in morda še celó mestni bodo

*) Dobro došla!

migljali lučic. Prostor je tudi lep, sicer zunaj mesta, pa pripraven. Samo lepo vreme nam Bog daj, in vse bode prav. Še naši unuki se bodo tisočletnice spominjali.

V Gorici 15. julija. ☉ (Dalje.) — Ipavci nočejo nam nič dolžni ostati. „Novicam“ dobro znani učitelj — skladavec A. Hribar pomigne brž svojemu krdelcu (10 mož) in krepki, navlašč za ta večer zloženi „Pozdrav Gorici“ od Ipavcov 12. malega srpana 1863 *) napolnuje dvorano. Gospod Hribar se je v tej in poznejih dveh pesmih („pevec“ (9.) in „junak“ (12.) zopet, kakor se meni zdi, v neki drugi vrsti skladave mojstra skazal. — Naš takrat pomnoženi pevski zbor je svoje 3 pesmi („Na jezeru“ (2.), „Luna“ (7.) in „Ne udajmo se“ (11.) prav gladko pel. — Po 2. pesmi nas je razveselil navdušen telegram iz Dunaja. Dr. Tonkli ga je najpopred v francoskem jeziku, potem v slovenski prestaval. „Živili Slovenci na Dunaji“ je živo odzdravljala zbrana množica. — Na to nastane tihota. Dr. Tonkli, prvi slovenski doktor (kot pravdosrednik) v Gorici) začne prvi svoj javni govor.

Po kratkem vvodu ga je razdelil tako-le: Pregled staroslovanske zgodovine, — pokristjanitev Slovanov, zlasti Slovincov, — začetek staroslovenskega pismenstva, — razvoj in sedanji stan slovenstva v Gorici in po Goriškem. Poslavivši zasluge našega Kolumba, rajncega Val. Stanića, je omenil govornik tiste temne čase, ko je v naši škofiji še veliko duhovnij bilo, ki niso še celó slovenskih evangelijskih bukev imele — in od tega ni še 40 let, — ampak ko so morali duhovni iz mašnih bukev sproti sv. evangeli predstavljati, kakor si benečanskoslovenski duhovni še dandanašnji pomagajo. **) Važno in skoz in skoz resnično je, kar je h koncu go-

*) Ne moremo se zdržati, da ne bi saj nekoliko vrstie mičnega pozdrava, ki so ga zložili visokočastiti g. kanonik — dekan Gabrijan, ne razglasili:

Slovesnost današnja naznanja,	Zatoraj zaukaj Gorica!
Da nova nam dôba prišla;	Veljave se svoje raduj;
Spričuje, da prazna ni sanja,	Slovenska nam bodi sestrice,
Kar svoboda naša velja. —	V stari zvestobi še sluj!
Spet v svojem jeziku kramljati	Da hčerka slovenska si zala,
Prepevati mično lepo,	To tvoje spričuje ime;
Možato med narodi stati —	Da vselej si zvesta ostala,
Slovenci! kdo branil nam bo?	Glej, slava ti, slava ti gré!!

**) Tù mi prihaja na misel, da, akoravno so se zadevne razmere pri nas že davno na boljše obrnile, nahaja se vendar še veliko napak tù pa tam po naši nadškofiji. Rabijo se namreč v mnogih cerkvah še zmirom stare ljubljanske ali celjske izdaje evangelijskih bukev, ki so vse polne tiste dobro znane in nekterim še vse preveč priljubljene barbarske slovenščine. S tem se veliko čistejša ljudska govorica moti in kviri. Predrzmem se razodeti tukaj željo, da bi za čistost jezika v cerkvi vrlo uneti prevzvišeni naš nadškof rabo taci bukev naravnost prepovedali. Sicer pa bi morali č. gg. duhovniki to že sami razumeti po tem, kar so premil. viši Pastir ne davno opomnili, ko so novo sveto pismo priporočevale prav za prav terjali, da naj si ga vsak slovenski duhovnik omisli, da bo iz njega čisto slovenščino zajemal. — Ker je že priložnost tako nanesla, ne morem zdržati se, da bi iz prekrasnih bukev: „Anton Martin Slomšek, Fb. v. Lavant, dargestellt in seinem Leben und Wirken“, ki jih je slavnoznani Franc Kosar v Mariboru ravnokar na svitlo dal, nekaj sem spadajočega ne posnel. Na strani 16. piše g. Kosar med drugim tako-le: „Sein vorzüglichstes Augenmerk aber richtete er (Slomšek) auf eine genügende Ausbildung der Alumnien (als Spiritual im Klagenfurter Seminar) in der slovenischen Muttersprache und in der Kanzelberedsamkeit; denn was viele noch heutigen Tags nicht begreifen können, das ist ihm schon damals klar geworden: dass, wenn irgend Jemand, so gewiss ein Redner jene Sprache in seiner vollen Gewalt haben müsse, in welcher er zu reden hat; wie nicht minder, dass ein Volksredner — und das ist der Priester — was die Reinheit und Correctheit des Ausdruckes betrifft, nie in das Niveau der Umgangssprache des Volkes herabsteigen darf, sondern über demselben stehen muss, um es zu sich emporzuziehen und zu veredeln; noch mehr aber, dass die Heiligkeit und Erhabenheit des Wortes

vora vès navdušen, kakor je reč sama in živa preverjenost njegova nanašala, s krepko besedo trdil, rekoč, da naša prihodnost je zavisna od 3 faktorjev: duhovnov, županov, učiteljev. Oni trije morajo biti slovenstva stebri in podpora, in jèz proti navalom potujčevanja, ktera pošast nam otroke naše davi. Tesna narodna zveza in zaveza med omenjenimi 3 faktorji ljudske omike in sploh naravnega vedenja je „conditio sine qua non“ povzdigi našega naroda. — Rekel je, da ni zadosti vpiti, da naj se slovenski jezik vpelje v kancelije, temuč da naj župani sami dober izgled dajejo, vpeljevaje ga v svoje županijske pisarnice itd. — Vès govor je bil ne le značaju slovesnosti, ampak našim posebnim okolnostim popolnoma primeren; da je bil poslušavcem všeč, je potrdilo navdušeno ploskanje. Med množico sem zapazil nektare naši realki pravične Lahe, ki so govorniku, dasiravno so le sèm ter tjà kako besedo razumeli, vendar vedno z največjo pazljivostjo na ustnice gledali, kakor da bi bili se bali, da jim kakošna beseda ne uide.

Za govorom je pel ipavski zbor pesem „Ciril in Metod“ (napev Hribarjev), kar se je z govorom dobro vjemalo. Na to nam je ponudil dr. Pomp. Polenčič (rojen Goričan, Lah, notar v Červinjanu v Lahih), svoj vonjavni piskrec (potpourri), ki je bil s velikim veseljem sprejet. Pa ne le z mičnim potpourri-om, temuč tudi še z dvema drugima po slovenskih napevih posnetima skladbama je vrli gosp. doktor čitavnico poslavil in si njeno prisrčno zahvalo zaslužil. Poklonil je čitavnici polko „Vsakemu svoje“ in pa valcar „Naprej“ (ki pa nista bila še godena). Ta prigodek, da se je pošten in mnogočastit Goričan naših slovesnost že v drugo djanški udeležil, zapišemo s hvaležnim srcem v naše častne bukve. — Nadaljnega ubranega, možatega petja ipavskega možkega zbora, kakor tudi srebernega tenora g. vodja Hiti-a in simpatičnega basa g. Juliani-a, ktera sta se v (Krekovem) „pevcu“ (napev Hribarjev) in poslednjič v „junaku“ (besede dek. Grabrijanove, napev Hribarjev) tako lepo odlikovala, ne bom na drobno popisoval; tega pa ne morem po nikakem zdržati se, da bi prekrasne Hribarjeve „Slovenke“ za možki in ženski zbor ne omenil, ktera, da si v programu ne zapadene, bila je na prošnjo nekterih gostov sred besede dvakrat peta in je tako dopadla, da bi jo bili ne 2, temuč 10krat zaporedoma radi poslušali, ko bi se nam zavoljo večerje ne bilo mudilo in bi se ne bili bali, da se nam pevkinje in pevci preveč ne upehajo. Lep peven glas je res neprecenljiv dar božji, pa glas, kakoršnega ima Dolencova iz Ipave, to je pol čudeža. Kako ona na priliko besede: „da sem Slovenka, to me srčno veseli“ z glasom in obrazom izrazuje, in kako jo nje 3 tovaršice podpirajo, to popisati, ni le

Gottes verlange, dass es auch in einem würdigen Gefässe und in einem feierlichen Gewande dem Volke dargeboten werde. Was würden z. B. deutsche Landleute sagen, wenn der Prediger seinen Vortrag in ihrem platten und verdorbenen Lokaldialekte begänne? Würden sie sich nicht abgestossen und sogar ihr religiöses Gefühl verletzt fühlen? Sonderbar! nur das slovenische Landvolk soll dazu verurtheilt sein, nie — nicht einmal in der Kirche eine schönere und edlere Sprache zu hören, als es diejenige ist, welche rohe Viehhirten unter einander reden. Wenn also ein slovenischer Priester mit allem Eifer auf die Ausbildung seiner Muttersprache dringt, so braucht man eben so wenig seine nationale Begeisterung zu loben, als ihn als nationalen Fanatiker zu verunglimpfen, sondern man soll einfach anerkennen, dass er nur dasjenige thue, wozu er sich kraft seines Lehrberufes im Gewissen verpflichtet fühlen muss. Solange die Sprache das Medium der Mittheilung ist, müssen und werden die katholischen Priester bei jedem Volke in den Vorderreihen stehen, wenn es den Kampf um die sprachliche Berechtigung desselben gilt. — Ne le sapientibus, ampak tudi — stultis sat! Pis.

moje, ampak — naravnost rečem — vsako però pre-slabo. — O besedi mi ne ostane zdaj skor več drugega omeniti, kot da ponovim, kar so „Novice“ pred nekoliko mesci o gospodični Matildi Budal-ovi že povedale, da ti vladarici strun ni para v našem mestu. Ponovljena ji bodi tukaj hvala in zahvala, ki jo je osupnjena množica izvrstnici s ploskanjem skazavala. „Naprej“ za sklep sta pela ipavski in naš zbor in sta potrdila izkušnjo, da večkrat, ko ga človek sliši, bolj mu dopada. (Kon. prih.)

Iz Kranja 25. julija. (*Národne čitavnice oznanilo.*) Pol leta bo kmali preteklo, kar se je ustanovila v Kranji čitavnica. S slovesno besedo pa obhajati njeni rojstveni dan ni bilo pred mogoče, dokler nismo imeli dostojnega stanovanja. Vsem častitim družnikom kranjske čitavnice, vsem prijateljem naroda našega v Kranji in po deželi razglašujemo danes, da se bo čitavnica konec tega mesca preselila v bolj prostorno stanovanje, in sicer tje, kjer je dozdej „kazina“ bila. Sklenili smo jo slovesno odpreti v nedeljo 16. avgusta. Program k tej slovesni besedi bomo naznanili ob pravem času. Odbor je vse preskrbel, česar terjajo društvene opravila, da se tudi kranjska čitavnica vredno pridruži drugim sestricam svojim po Slovenskem. Prijazno toraj vabimo danes vse domoljubne kranjske mestjane, domoljube in prijatle poštenega národnega napredka v okolici naši, da se obilno vpišejo v to domače društvo, in podpirajo blagi namen njeni, kakor nam je potrjen po pravilih sl. deželne vlade. Vabimo pa k slovesnosti naši tudi vse rodoljube slavenske: namestnik Bleda naj je letos Kranj! Odbor čitavnice.

Iz Ljubljane. Na čelo ljubljanskega novičarja moramo danes zapisati preveselo novico, da preuzvišeni škof Strossmayer, ki so pri tolikih prilikah že se skazali mēcena tudi nam Slovencem, so po telegramu, ki ga je karlovški mestjan gospod Valentin Bleiweis iz Karlovca 27. dne t. m. poslal vredniku „Novic“, matici slovenski zagotovili 1000 fl. Vrednik se je tudi brž po telegrafu milostljivemu gospodu zahvalil za preblagi dar.

— V poslednjem mestnem zboru je gospod župan naznanil, da novi predsednik c. k. deželne sodnije gosp. dr. Lušin je bil pri njemu in da mu je izročil pozdrav odbornikom mestnim; gospod župan z dvema gosp. odbornikom sta v imenu odbora odzdravila prijazni pozdrav. Dalje je gosp. župan zboru naznanje dal, da je res c. kr. vojaški mestni komandi poslal 100 mark za vojaške pse; zastran davka teh psov pa naj razsodi mestni odbor sam; dopis omenjene c. k. komande je danes izročil dnarstvenemu odseku. — Tudi gosp. dr. Orlov dobri predlog: naj mestjani, dokler s svojimi vozovi ne prestopijo mestnega okrožja na karlovški cesti, so oprosteni mostnine in cestnine na zidanem mostu, in da naj mesto prevzame vzdržanje tega mosta, je bil po nasvetu gospod dr. Ahačiča izročen v prevdarek dnarstvenemu odseku. — Gosp. Nušakova ponudba o napravi štal za vojaške konje ni prišla danes v razpravo, ker ni bilo postavnega števila odbornikov v seji.

— Postava, ki jo je deželni zbor sklenil o šolskih patronatih in o zidani poslopij za ljudske šole, ni potrjena, ker ni v vsem v soglasji s tem, kar c. k. vlada zahteva.

— Deželni odbor je ravnokar razpisal službe v deželni pisarnici, kakor jih je odločil letošnji deželni zbor. Te so: služba tajnika (sekretarja) z 1200 fl., — služba predstojnika pisarnice s 1000 fl., prvega kancelista s 700 fl., drugega s 600 fl., dninarja z 80 kr. na dan, — služba predstojnika računskega z 1200 fl., oficiala rač. stanovitnega z 800 fl., začasnega z 700 fl., ingrosista rač. stanovitnega z 500 fl., začasnega z 400 fl., dni-

narja z 80 kr. — Lepo naravno obnašo in zmožnost nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisanji morajo vsi dokazati, konceptni uradniki pa še posebno dobro dovršene državne preskušnje, računarji pa iz računstva; predstojnik pisarnice položi 1000 fl. kavcije; kancelisti morajo saj 20 let stari biti in se izkazati, da so dovršili saj spodnjo gimnazijo ali realko; kdor je hitropisec (štenograf), ima predstvo. Prošnje za te službe se narede na deželni odbor do 10. septembra t. l.; kdor je že v kaki službi, naj jo vloži po predstojniku svojem. Oddale se bojo tudi 3 službe služabnikom po 350, 300 in 250 fl. Služabnika in pomočnik morajo znati saj brati in pisati.

— Naš dopisnik iz Gorenškega nas praša dvoje: prvič, ali je res, da sreberne šestice, ki veljajo 10 novih krajc., bojo zanaprej le po 9 kr.? in drugič: ali ostane pri tem, da stari krajcarji in polkrajcarji pridejo konec prihodnjega mesca vélikega srpana (avgusta) ob veljavo? Drugi pot bomo več o tem govorili; danes le to, da je sleparija in grda laž, kar se govori zastran šestic; stari krajcarji in polkrajcarji pa naj se spečajo brž, ker že kimovca (septembra) mesca nimajo več dnarne vrednosti, ampak veljajo le to, kar navadno veljá kuper.

— Žalostna osoda je zadela zopet domovino našo: v nedeljo popoldne smo pokopali gosp. G. Riharja — moža, katerega ime na veke ostane zapisano v zgodovini slovenskega petja, zlasti cerkvenega, pa tudi svetnega. Čeravno ne preziramo veliko vrednih pesem, ki so jih za cerkev zložili drugi naši vrli možaki, bojo gotovo tudi oni z nami vred radi spoznali, da Riharju gré največa zasluga, da po slovenskih cerkvah se glasijo zdaj take lepe, slavi Božji primerne pesmi kakor nikodar drugod po celem svetu, kjer se le prerado pači gledišno cmrdanje, da človeka ušesa bolé. V rajnem Riharju se je strinjala trójica, ki dela pravega kompoziterja: popolnoma izvedenost v tehniki muzični, izvirna in plodna fantazija, in skozi in skozi narodni, slovenski značaj. To je, kar daje njegovim pesmam toliko ceno. Rajni je bil dolgo bolan; 24. t. m. pa je sklenil svoje delavno življenje. Pogreb je kazal, kako spoštovan je bil. Domoljubni naši dijaki iz gimnazije so ga nesli in mu z bakljami svetili; gosp. bogoslovci pa so svojemu „mojstru“ poslednjo pesem zapeli. Naj v miru počiva!

— Mestna glavna šola pri Št. Jakobu je že končala svoje šolsko leto, realka in gimnazija ga bote končale jutri v četrtek.

— Zavoljo pomanjkanja pavole, in ker sploh peša trgovstvo, je predivnica tukajšna Molinova popolnoma ustavila svoje delo; al lepo je, da delavcev ni razpustila na vrat na nos, ampak vsak je prejel za 3 mesce plačila.

— Glasovitega vojaškega begúna Dane-ta, ki je lani všel iz zapora na gradu in je res izginil kakor kafra, pa se potem po Hrvaškem klatil, si neko cifo nekod najdel, s katero je živel, in kakor ga sumijo, ž njo vred ubil in oropal neko ženo na Hrvaškem, so pretekli teden žandarji vjeli pri sv. Katarini in ga pripeljali v Ljubljano; tudi njegovo „ljubico“ so neki vjeli, pa drugej. — Pri tej priliki smo zvedili, da tisti razbojnik in vojaški begún, ki je lani doli pod Rudnikom popotnemu tovaršu glavo odrezal, je — ker ni obstal hudodelstva — obsojen na 20 let v težko ječo. — Ker že govorimo o hudodelnikih, naj povemo še goljufijo, ki se je nekemu tukajšnemu mestjanu pripetila. Pred kakimi 5 mesci pride neko nedeljo k njemu neki dobro oblečen in po videzu pošten kmet; stari gospod ga ne pozná, pa kmet pravi, da ga on dobro pozná, ter ga prosi, naj mu, ker danes ne dobí v hranilnici (šparkasi) denarja na bukvice, pa ne more

čakati v Ljubljani, izkaže dobroto in mu dá tistih 300 gold., kateri v hranilnici leže, pa naj vzame hranilnične bukvice njegove. Ker kmet le prosi in prosi, vzame gospod bukvice, pa mu dá 300 gold., -- pretekli ponedeljek pa zvé v hranilnici, da so te bukvice — vkradene! Bilo je že pred več mesci v „Laib. Ztg.“ razglašeno, da so lastniku bile vkradene hranilnične bukvice, ena obligacija in še nekaj srebra; tega pa goljufani gospod se vé da ni vedel. Ker sleparja ne pozná, kje bo zdaj iskal svojih 300 gold.? — Ker „Laib. Zeitg.“ pride celó v malo rok, bi bilo vendar treba, da bi hranilnica saj take reči razglasila še po drugih slovenskih časnikih, kateri take oznanila bolj razglasijo.

— Ravnokar smo od rodoljuba našega dr. Razlaga prejeli „Pesmarico“, to je, 13 pôl različnih najbolj priljubljenih slovenskih pesem, katerim je pridjana tudi lepa množica srbskih in českih. Ni nam mogoče danes več povedati kakor samo to, da mično zberko domorodnih pesmic posvečuje gospod izdatelj Jugoslovenkam. Prav tako! Naš ženski spól zavoljo živega domoljubja zasluži res očitno poslavljenje. Drugi pot več o tej zbirki, ktera pride kmali na prodaj.

— 3. zvezek „Torbice jugoslavenske mladosti“ je te dni iz Zagreba zopet priskakljal tudi v Ljubljano, radosten sprejet od velike večine, pisano gledan morebiti od nekterih. Vredništvo naznanja, da bode izhajala „Torbica“ tudi prihodnje šolsko leto (prvi zvezek pride okoli 15. oktobra na svetlo) in da po pošti za celo leto veljá 2 gold. 50 kr. Do 1. oktobra naj se pošlje naročnina „post restante“ v Zagreb na vrednika in lastnika njenega gosp. Nik. Ravnikarja. Ker si je „Torbica“ pridobila ime einer „interessanten“ Zeitschrift, ji tudi prihodnje leto ne bo manjkalo naročnikov.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Ko je zbornica poslancev, zlasti o rusovsko-poljskih zadevah, zastavila ministerstvu nekoliko vprašanj (interpelacij) in je ministerstvo odgovorilo na te vprašanja, in ko je za nekatere stvari, ki si jih je zbornica sama predložila, in pa za pretres državnih dohodkov in stroškov za prihodnje leto po ministerskem predlogu si izvolila odseke, ki bojo te reči prevdarjali, se je državni zbor zopet odložil do kimovca (septembra) meseca. Zbornica gospôska, ki je imela le 5 sej, in zbornica poslancev, ki jih je imela 12, tedaj zopet — praznujete. — Šolsko svetovavsto, kakor „M. Z.“ pripoveduje, ne more nič kaj prav naprej. — „Ost und West“, ki se vseskozi tako srčno poganja za pravice Slovanov avstrijskih, bode žalibog! zavoljo premajhnega števila naročnikov za zdaj izhajal le vsacih 14 dni, ne pa vsaki teden; namesti tistih časnikov, ki se nam zdaj ponujajo kot „zastopniki ravnopravnosti“ za vsakim grmom ob Muri in Dravi, naj se pač raje podpira izvrstni ta list, ki za pol leta le veljá 5 gld. 20 kr. — „Glasonoša“ naznanja, da „Niz bisera jugosl.“ pride kmali na svetlo. — Gosp. Einšpieler se je zastran svoje obsojbe pritožil pri c. kr. viši sodni na Dunaji. — Njih veličanstvo cesar so sprejeli odpoved grofa Nostica, českega deželnega glavarja. — V spomin inštalacije svoje je novi župan praški dr. Belsky ubogim daroval 300 fl. — Vseh 50 poslancev Ogrov s škofom dr. Hajnaldom vred je stopilo iz erdeljskega zbora, češ, da njim je pravi deželni zbor le ogerski; šli bojo s pismom do Njih veličanstva na Dunaj. — Kdor je bral časnike dunajske te dni, je mislil, da že drugi teden mora naša armada, združena s francozko in angležko,

udariti na Rusko. Strašen hrup se razlega po večini časnikarskih taborov! K sreči niso vlade take vroče krvi in prevdarjajo rusko-poljske zadeve od vseh strani. Da odgovor ruske vlade ni nobeni po volji, to je res; al drugega se dozda še ne vé, kakor to, da bojo vse tri vlade še enkrat pisale ruski. Ruski poslanec na Dunaji gosp. Balabin je zapustil Dunaj in namesti njega začasno poslanstvo prevzel baron Knorring. — Kralj pruski je 22. t. m. prišel v toplice Gasteinske; pravijo, da prve dni avgusta gré tudi Njih Veličanstvo naš cesar tje. To bojo novičarji zopet vohali, da bi izvohali, kaj bo cesar s kraljem govoril, ker pruski kralj drži z ruskim carom. — Od Garibaldi-ta se sliši, da še ne stopa trdno na nogo, pa se bo ozdravil, le šepal bo. — V Moldavi je bila po reki Bistrici in Sereti taka povodinj unidan, da več vasi je izginilo tako, da ni sledú, kjer so stale. — Strašen boj je še zmiraj v Ameriki; pri Gettysburg-u je obležalo 20.000 zedinjencev, 30.000 pa zaveznikov; zedinjenci so zmagali. Čeravno so vsi Amerikanci, prelivajo vendar bratovsko kri, da je groza!

Razglas.

Povedali smo že, da po dovoljenji vodstva južne, ogrske, hrvaške in koroške železnice se za polovico poniža cena vsem, kateri pridejo k svečanosti naši 3. avgusta. Povemo danes še to, da tudi po vseh slovenskih čitavnicah se dobivajo vstopnice; s tako vstopnico se pri vsaki kasi ravno omenjenih železnic od 1. do 3. avgusta dobí za polovico plačila znižani vozni listek; vstopnica ta se pustí pri kasi, in vozni listek potem veljá pri nas za vstopnico. Pri odhodu 4. ali 5. avgusta veljá tudi ta znižana cena. Ako še kdo vstopnice želí, naj se obrne le-sem.

Čitavnica v Mariboru.

Oznaniło.

V sredo, 12. dan mesca avgusta t. l. zvečer bo napravila čitavnica celjska „besedo“ v Mozirji, v gornji savinski dolini v poslopji č. gosp. Janeza Lipolda, k kateri se s tem prav srčno vabijo vsi čč. društveniki naše in drugih slavnih narodnih čitavnic in vsi drugi slovenski rodoljubje. — V četrtek zjutraj potem odhod v prelep in romantičen Šolcpah.

Odbor čitavnice celjske.

Listnica vredništva. Gosp. Jak. Saj: Donesek Vaš lanski in letošnji je prejela c. kr. kmetijska družba. — Gosp. prof. M. v M: Le pošljite nekoliko iztisov „Tisočletnice“, da pri služabniku čitavnice lahko dobí, kdor želí lepe knjige. — Gosp. ☉ v G: Nikakor nismo mogli danes vsega natisniti; ne zamerite!

Kursi na Dunaji 28. julija.

5 % metaliki 75 fl. 45 kr. Ažijo srebra 11 fl. — kr.
Narodno posojilo 81 fl. 25 kr. Cekini 5 fl. 39 kr.

Loterijne srečke:

V Trstu 25. julija 1863: **37. 78. 55. 14. 2.**
Prihodnje srečkanje v Trstu bo 5. avgusta 1863.